

Kahnweiler'in Picasso'ya sanatkar ve satıcı arasındaki münasebetten daha ileri bir seviyesi ve hayranlığı vardı sanıyorum. Carré odayı samimi bir şekilde vedalaşarak tekeder ve Picasso da dostça omuzuna vururken, belki Kahnweiler, tabloların üzüntüsünden daha çok bu samimiyete üzülmüdü. Carré gittikten sonra Kahnweiler içeri girerdi. Eğer Carré'nin yüzü mutlu bir ifade taşıyorsa,

Kahnweiler konuşmasının kısa kesileceğini umardı. Picasso'nun Kahnweiler'a satacağı tabloların fiyatını yükseltmek için yapacağı tek şey, Louis Carré'yi ondan önce odasına almasıydı. O zamanlar Carré çok genç, sıhhatli ve neşeli idi. Konuşması ile hareketleri aşırı derecede yumuşaktılar. Tam tersine Kahnweiler ise Frankfurta, püriten bir iklimde yetişmiş benziyordu.

Bunlar Pablo'nun klasik metodu ile ilgili ilk itibahlarımdı ki, bu metot insanlara koni muamelesi yapmaktı. Birini tepeye çıkarırken, diğerini tabanda bırakmak gibi...

PABLO'NUN ÇİÇEKLERİ

Şubat 1946'da, savaş biteli bir yıldan çok olmasına rağmen, hâlâ elektrikler de vamlı yanmıyordu. Bir gece cereyan kesildikten sonra, kaldığım büyükannemin evinde, merdivenlerden düşerek kolumu kırdım. Dirseğimden ameliyat olmak ve 10 gün kadar da hastahane de yatmak zorunda kaldım böylece. Bir öğleden sonra, genç bir çocuk muazzam bir çiçek demeti ile odama girdi. Demetin üzerinde Pablo'nun kartı vardı ve arabasıyla şehire indiğinde, bir vitrinde gördüğünü; yokluğunu unutturacağını umduğunu yazıyordu. Dünyanın en güzel çiçek demetininin, bu demetin bayağı renklerinin birleşiminden daha güzel olacağını sanmıyorum. Niye yolladığını da çok iyi anlıyordum. Bir çiçek demeti unutulabilir. —ister çok, ister az olsun— Fakat bu... Asla.

GÜNEY FRANSA'YA GİDİYORUM

Taburcu edildiğimde büyükannem ile Güney Fransa'ya gitmeye karar verdim Pablo bana. Juan körfezin de oturan arkadaş Louis Fort'un adresini verdi. El basmaları, bakır plaklar ve çinkografilerin gerekli diğer malzemeyi orada bulabileceğimi idersen bazı

Picasso ile hayat

Pablo yattığım hastahaneye koskocaman ve garip bir çiçek buketi gönderdi

seyler öğrenmemin mümkün olacağını söyledi. Sözünü dinledim ve büyükannemi genellikle tatilini geçirmekten hoşlandığı Antibes'e bırakarak, M. Fort'un oturduğu körfeze gittim.

ACAYİP HATTA ÇİRKİN BİR EV

Evin iki katını Pablo benim için kiralamıştı. Ben de Genevieve ile anlaştım. Montpellier'den gelecek ve bana yardım edecekti. Ev, Pablo'nun ben hastahane de yatarken gönderdiği çiçek gibiydi. Dört kattı ve her katta iki oda bulunmaktaydı. Odalardan biri açık mavi idi. Tavan beyaza boyanmıştı. Üstüne kırmızı yıldızlar çizilmişti. Diğer möble de kırmızı idi ve üstünde beyaz yıldızlar vardı. Oda çok büyük değildi ve dördüncü duvarın yerinde, geniş bir pencere bulunuyordu. Arkasında ise denizi görüyordunuz. İnşanda bir planetarium, bir şelik etki si yapıyordu. Bir köşeden denizin sonsuzluğunu, diğer köşeden de yıldızların sonsuz genişliğini görmek mümkünüdü. Diğer odalar da aynı derecede çirkindiler.

DAİMA AZ BUÇUK İÇMİŞ GÖRÜNÜYORDU.

M. Fort çok şişman, kırmızı yüzlü, beyaz saçlı, mavi gözlü ve uzun bir burnu olan, 80 yaşından fazla bir adamdı. Kafasında bir bere vardı ve gidiyor mu, yoksa duruyor mu? Durusundan belli olmuyordu. Daima az buçuk içmiş görünüyordu. Kendisinden aşağı yukarı 30 yaş genç olan karısını gördükten sonra, cesaretini artırmak için içme si gerektiğini anladım. Ashında Gravör idi (meta)

bir plaka üstüne resim oyan kimse) Ambroise Vollard yayınları için bir çok resim yapmıştı. Bana oymacılığın ve çinkografın temellerini öğretmeye başladı. İlk haftanın sonunda öğrendiklerimi o kadar enteresan buldum ki, Pablo'ya çok iyi çalışmakta olduğumu ve beni görmek için yorunluğa girmesi için bir sebeb görmediğimi yazdım. Ama iki gün sonra Pablo ve Marcel'i karşımda görünce çok şaşırđım. Pablo'ya yazdığım halde niye geldiğini sormaktan kendimi alamadım.

«BENSİZ NASIL MUTLU OLABİLİRSİN?»

«Tam olarak bilmiyorum» dedi. «Ama bana, bensiz mutlu olduğumu nasıl yaza bilirsin?» Oys bu, benim kasdettiğim şey değildi elbette. İtiraz etti: «Beni görmek istemediğini düşündüm ve en iyisinin çabucak buraya gelmek olduğuna karar verdim.»

Ertesi gün keyifsizliği devam ediyordu. Genevieve ondan bir gün önce kararlaştırdığımızdan ise bir hafta sonra gelmişti. Pablo'nun ilk işi aynı cadde üzerinde ki «Chez Marcel» otel-restoranına yerleşmek oldu. Karşı koymaya çalıştım. Fakat topluluk istemiyordu. Genevieve gibi güzel kızları bile.

Her öğleden sonra, büyük annemi ziyarete Antibes'e gidiyordum. İlk iki gün dönüşümde, Pablo ile Genevieve arasındaki havanın elektrikli olduğunu fark ettim. Üçüncü gün döndüğümde, ön odada Pablo'nun hırslı ve kırmızı bir yüzle oturduğunu gördüm. Diğerinde

se Genevieve beyaz ve daha sınırlı bir yüzle oturmak taydı.

PABLO GENEVIEVE ÇEKİŞMESİ

«Seninle yalnız konuşma luyum, Françoise» diye Genevieve atıldı. Pablo da «Seninle konuşmak istiyorum» dedi. İkisinin de ne üstüne konuşmak istediklerini anlamak kolaydı. Pablo ile sonra konuşacağını söyleyip, Genevieve ile ayrıldım.

«Böyle bir canavara nasıl tahammül edebiliyorsun?» diye sordu. Neden canavar olduğumu sordum hemen «Yaptığı veya yapmağa çalıştığı şey için değil sadece, ama başlama cinsi de Seni Antibes'e getirdikten sonra, beni eve götürdü. Çinkografisi üzerine bir ders vereceğini söyledi. Oysa den se hiç dokunmadan bana dedi ki: «Françoise'nin yokluğundan ve aynı zamanda sizden faydalanacağım.» Böyle birseye kalkışamiyacağımı söyledim. Ama beni yatağa oturttu ve, «Senden bir çocuk sahibi olacağım. İhtiyacın olan bu» dedi. Hemen yataktan kalktım. Çünkü söylediğini gerçekten yapmak istediğine ikna olmuştum.»

Yavaş yavaş yüzüne renk geliyordu, fakat hâlâ kızgınlığı geçmemişti. Pablo'nun asıl gayesinin Genevieve'in uzaklaşması olduğunu, fakat bunu doğrudan değil, dolaylı olarak söylemeğe çalıştığını anlamıştım. Genevieve'e kendisine inandığını, fakat bu kadar heyecanlanmaması gerektiğini söyledim. Pablo'nun sözlerine gülüp geçseydi her şey daha kolay olacaktı.

«Belki sen gülebilirsin, ama ben bu çeşit gülmelerden hoşlanmam.» Sonraki saatlerde, yalnız vücudumu değil, ruhumu da kurtarmam için yapmam gereken en akıllı ve normal işin, ertesi sabah, kendisi ile Montpellier'e gitmem olacağına beni kandırmağa çalıştı. Onun Ebeveyninin evinde dirseğim de, Pablo gibi bir canavarın yanında olduğundan daha rahat ve sessiz bir atmosfer bulacaktı. Ona söylediklerini düşünceceğimi ve ertesi sabah, konuşmak için kendisine geleceğimi söyledim. «Her ne hâl ise... Ben yarın Montpellier'e geri dönüyorum.» diye ihtar etti yanından ayrılırken.

(Devamı var)